

Narodna banka na Republika Makedonija
Direkcija za istraživanje

Mesečna informacija
10 / 2006

Dekemvri, 2006 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulat iva vo Republ ika Makedonija vo oktomvri 2006 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	6
II. Monetarni dvi `ewa	7
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	10
Pri log tabel i	13

**Poznajni ekonomski nastani i promeni vo zakonska ta regulativa
vo oktombri 2006 godina**

- ❖ Na 2 oktombri Incebo doo stana prvo to oficijalno telo za ser t i f i k a c i j a na HACCP i EUREPGAP standardi te za bezbednos t na hrana vo zemjava, koe je izdava nacionalno i me|unarodno prepoznat l i v i ser t i f i k a t i.
- ❖ Na 2 oktombri, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika, rafineriskite i maloprodanite ceni na naftenite derivati se namalija vo prosek za 5,19% i 3,69%, soodvetno („Slu`ben vesnik na RM“ br. 103/2006), a spored odlukata od 16 oktombri istite bea namaleni vo prosek za 1,58% i 1,04%, soodvetno („Slu`ben vesnik na RM“ br. 107/2006), dodeka na 30 oktombri 2006 godina, Regulatornata komisija za energetika donese odluka so koja rafineriskite ceni na naftenite derivati bea zgolemeni vo prosek za 0,75%, a maloprodanite ceni ostanaa nepromeneti („Slu`ben vesnik na RM“ br. 112/2006), vo soglasnost so dvi`eweto na ceni te na surovata nafta i naftenite derivati na svet ski o t pazar.
- ❖ Na 4 oktombri vo Skopje se odr`a simpozium na tema „Va`nosta na statisti~kite podatoci vo procesot na kreirawe na doma{nata politika i pristapuvaweto kon EU“, organiziran od Dr`avniot zavod za statistika na R.Makedonija vo sorabotka so [vedski o t zavod za statistika. Glavnata cel na simpoziumot be{e istaknuvawe na ulogata na objektivnite i kvalitetni statisti~ki podatoci vo pazarnite ekonomii, kako i vo procesot na integracija vo EU.
- ❖ Na 4 oktombri Evropskata banka za obnova i razvoj (EBRD) stana sopstvenik na 25 procenti od TTK bankata (formirana so spojuvawe na Teteks-Kreditna banka i Tetovska banka), pri {to be{e potpi{an dogovor za vlo`uvawe na 3,7 milioni evra.
- ❖ Na 5 oktombri vo slobodnata ekonomska zona Bunarxik be{e postaven kamen-temelnikot za izgradba na fabrikata za avtomobilska elektronika, investicija na amerikanskata kompanija „Xonson kontrols“, ~ij{to proizvodstven proces treba da zapo~ne za edna godina.
- ❖ Na 5 oktombri e otvoren devet ti o t me|unaroden simpozium „Energetika 2006“ od strana na Zdru`enieto na energeti~arite na Makedonija (ZEMAK). Na plenarnata sesija bea odr`ani predavawa povrzani so predviduvawata za snabduvaweto na energija, kako i za hidroenergetskite sostojbi vo Evropa.
- ❖ Na 12 oktombri vo Skopje be{e promoviran Institutot za ekonomski strategii i me|unarodni odnosi „Ohrid“, koj je raboti kako „think-tank“ - nezavisna javna istra`uva~ka organizacija i je se zanimava so alternativni perspektivi na pra{awata od oblasta na ekonomijata i nadvorenite odnosi.
- ❖ Na 20 oktombri vo Ministerstvoto za zemjodelstvo, {umarstvo i vodostopanstvo se potpi{ani dogovorite za realizacija na vtorata faza od Programata za ruralen razvoj, koja pretstavuva podgotovka za koristeweto na sredstvata od pretpristapnata pomo{ na Evropskata unija.
- ❖ Na 30 oktombri vo Ohrid, Makedonija i Albanija potpi{aa bilateralen protokol so koj se definiraat vlezno-izlezni te punkto vi na naftovodot AMBO na teritorii te na dve te zemji.
- ❖ Na 31 oktombri kompanijata „Clean Food Group“ od [vedska oficijalno stana sopstvenik na indus trisko grade`no zemji {te vo Skopje, na koe je zapo~ne izgradbata na nova ta moderna mlekarница „Swedmilk Makedonija“.

❖ *Novi zakonski propisi:*

- *Odluka za odobruvawe na tarifnite stavovi za isporaka na toplinska energija na tarifnite potro{uva~i priklu~eni na toplovodnata mre`a na Skopje Sever - AD Skopje, za period od 15 septemvri 2006 godina do 31 dekemvri 2006 godina ("Slu`ben vesnik nz RM" br. 105/2006);*
- *Odluka za odobruvawe na tarifnite stavovi za isporaka na toplinska energija na tarifnite potro{uva~i priklu~eni na toplovodnata mre`a na Toplifikacija Bitola*
- *DOO Skopje, za period od 15 septemvri 2006 godina do 31 dekemvri 2006 godina ("Slu`ben vesnik nz RM" br. 105/2006).*
- *So ovie odluki od oktomvri cenata na toplinskata energija isporacana od toplovodnata mre`a na Skopje Sever - AD Skopje i od toplovodnata mre`a na Toplifikacija Bitola - DOO Skopje e povisoka za pribli`no 48% i 30%, soodvetno, vo odnos na dosega primenuvani te ceni.*

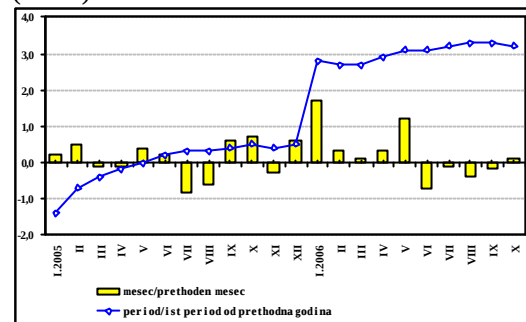
I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Nivoto na potro{uva~kite ceni vo oktomvri 2006 godina e re~isi nepromeneto vo odnos na prethodniot mesec (minimalen porast od 0,1%), kako rezultat na divergentnite dvi`ewa na cenite na stokite i uslugite. Analizirano od aspekt na strukturata na inflaciskiot indeks, najgolem pridones za mese~nata inflacija (od 0,2 procentni poena) ima porastot na cenite vo kategorijata "domuvawe" koj vo celost se dol`i na zgolemenata cena na parното greewe (za 25,6%). Sepak, krajniot efekt od ova zgolemuwawe vrz op{toto cenovno nivo e relativno mal, zaradi maloto u~estvo na tro{ocite za parno greewe vo vkupniot inflaciski indeks (vo soglasnost so niskata zastapenost na ovoj na~in na greewe). Cenite na stokite za ishrana vo oktomvri bea nezna~itelno povi{oki vo odnos na septemvri (pridones od 0,1 procenten poen), reflektiraj{i go glavno porastot na cenite na sve`iot zelen~uk delumno neutraliziran so padot na cenite na sve`oto ovo{je. Dopolnitelen pozitiven pridones kon mese~nata inflacija imaa cenite na sredstvata za obrazovanie (porast od 2,5%) i cenite na lekovite (porast od 1,7%). Sepak, porastot na cenite kaj navedenite kategorii se relativizira so poniskite ceni na naftenite derivati (negativen pridones od 0,3 procentni poeni vo vkupniot inflaciski indeks).

Godi{nata stapka na inflacija vo oktomvri 2006 godina iznesuva {e 2,6% (vo prethodniot mesec 3,1%). Prose~nata stapka na inflacija vo periodot januari-oktomvri 2006 godina zabele`a minimalno namaluvawe vo odnos na prethodniot mesec i iznesuva {e 3,2%. Pritoa, 91% od prose~nata inflacija e determinirana od porastot na cenite na stokite, dodeka pumereniot porast na uslugite go determinira preostanatiot del od inflacijata. Prose~en porast na cenite e zabele`an kaj site kategorii vo ramki na indeksot, pri {to i ponatamu dominira efektot od porastot na cenata na tutunot (pridones od 39%). Povi{okite ceni na proizvodi za ishrana (glavno na sve`iot zelen~uk, sve`oto i preraboteno meso i {e}erot) determiniraat 25% od vkupnata prose~na inflacija. Dopolnitelen pridones od 12% imaat i zgolemenite ceni na naftenite derivati, dodeka

zgolemenite ceni na sredstvata za obrazovanie determiniraat 8% od inflacijata. Efektot vrz vkupnata inflacija od porastot na cenata na parното greewe i na elektri~nata energija iznesuva 1,1% i 3,5%, soodvetno.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika.

Cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi² go prodol`uvaat trendot na namaluvawe, taka {to vo oktomvri 2006 godina vo odnos na prethodniot mesec se poniski za 0,8%. Mese~niot pad se dol`i na poniskite ceni vo sektorot "prerabotuva~ka industrija" (pridones od 1,9 procentni poeni) i minimalniot pridones na poniskite ceni vo sektorot "vadewe rudi i kamen", ~ij efekt be{e delumno neutraliziran so porastot na cenite na proizvoditelite vo sektorot "snabduvawe so elektri~na energija, gas i voda" (porast od 10,7%, odnosno pridones vo nasoka na porast na cenite od 1,1 procenten poen). Namaluvaweto na cenite na proizvoditelite vo prerabotuva~kata industrija se dol`i glavno na poniskite ceni na proizvoditelite na nafteni derivati (pridones od 1,6 procentni poeni za vkupniot pad, vo soglasnost so namaluvaweto na rafineriskite ceni so odlukite na Regulatornata komisija za energetika od 18.09.2006 godina i 02.10.2006 godina) i na namaluvaweto na cenite na prehranbenite proizvodi i pijalacite (pridones za padot od 0,3 procentni poeni). Na godi{na osnova, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi

¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija i presmetki na NBRM.

² Prethodni podatoci na DZS.

se povisoki za 1,8%, pri čemu 68,7% od ukupnog porasta je rezultat na povisokite cene na proizvoditelima na tutunski proizvodi, koji go neutraliziraju vo celost efektot na namalenite cene na naftene derivati. Vo periodot januara-oktobra 2006 godina, cene na proizvoditelima na industrijski proizvodi bele at prosečan porast od 4,8% vo sporedba so isti period od prethodne godine. Realizirani porast vo najvećem delu je rezultat na povisokite cene na proizvoditelima vo prerabotivačka industrija (pridones od 4,7 procentni poeni), pri čemu najvećem pridones imaat zgošćenite cene na proizvoditelima na nafteni derivati i tutunski proizvodi. Isto tako, kaj rudarski i energetski sektor je registriran prosečan porast na cene od 3,4% i 0,5%, sodevno, pridonesuvaj i zajedno so skromen 0,1 procenten poen vo ukupni prosečan porast na proizvodstvenite cene.

*Fizički obem na industrijsko proizvodstvo*³ vo oktobra 2006 godina ostvari mesečan porast od 7,4%, koj je determiniran od pozitivne dve ewe vo energetski i prerabotivački sektor (pri poizrazen pozitivni pridones na energetski sektor), dodeka vo rudarski sektor be e registriran minimalen pad. Zgošćenje na proizvodstvo vo energetski sektor je rezultat na poniskata sporedbena osnova od prethodni mesec (koga be e izvršen remont kaj eden energetski kapacitet). Intenzivirana aktivnost vo prerabotivačka industrija na mesečna osnova proizleguva od porastot na proizvodstvo vo 9 od ukupno 20 prerabotivački grani, koji sočinuvaat okolu 60% od ukupno proizvodstvo na prerabotivački sektor. Od niv, najvećem pozitivni pridones imaat zgošćenot proizvodstvo na električni mašini i aparati (glavno poradi niskata sporedbena osnova od prethodni mesec), hemikalii i hemijski proizvodi, prehranbeni proizvodi

³ Prethodni podatoci na DZS.

II. Monetarni dve ewe

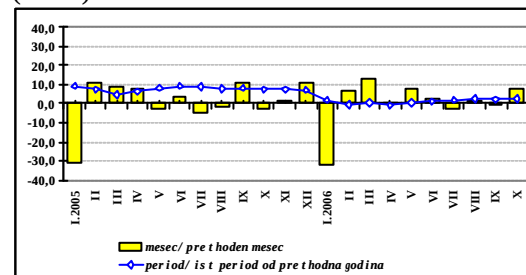
Vo oktobra 2006 godina, NBRM prodol i da otkupiva devizi na devizni pazar, deluvaj i vo nasoka na kreiranje likvidnost vo bankarski sistem. Efektot od devizne transakcii na NBRM delumno be e neutraliziran preku

i pijalaci, tekstilni tkanini i nafteni derivati.

Vo oktobra 2006 godina, industrijsko proizvodstvo ostvari godišna stopa na porast od 8,4%, pri čemu porast na proizvodstvo vo rudarski i prerabotivački sektor, dodeka kaj energetski sektor je zabele an minimalen pad.

Zgošćenot proizvodstvo na mesečna osnova go intenzivira kumulativni porast na industrijsko proizvodstvo, koj vo periodot januara-oktobra 2006 godina dostižna 2,8% vo odnos na isti period od 2005 godina. Za ostvareni porast pridonesoa prerabotivački i rudarski sektor (so 2,4 i 0,7 procentni poeni, sodevno), dodeka energetski sektor bele i namalena aktivnost (negativni pridones od 0,3 procentni poeni). Porastot na proizvodstvo vo dominantni prerabotivački sektor (za 2,9%) je odraz na zgošćenot proizvodstvo vo 13 od ukupno 20 prerabotivački grani (so učestvo od 75,8% od ukupno proizvodstvo na prerabotivački sektor), od koji najvećem pridones imaat zgošćenot proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali, osnovni metali, prehranbeni proizvodi i pijalaci, tutunski proizvodi, tekstilni tkanini, električni mašini i aparati i nafteni derivati.

Grafikon 2
Industrijsko proizvodstvo
(vo %)

Izvor: Državen zavod za statistiku.

porastot na denarske depoziti na državata kaj NBRM⁴ (za 403 milioni denari na mesečna osnova), dodeka

⁴ Analizata se odnesuva na denarske depoziti na državata kaj NBRM bez državni zapisi za monetarni celi.

gotovite pari vo optek, so ogled na nivnata neznatna mesečna promena (namaluvawe za 14 milioni denari) nema pogolem likvidnosni efekt. Monetarnite instrumenti vo oktomvri pretstavuvaa tek na povlekuvawe likvidnost, pri pointenziven mesečen porast na nivoto na dr`avni zapisi za monetarni celi<sup>5</sup>, nasproti porastot na blagajni`kite zapisi na NBRM (za 470 milioni denari i 141 milion denari, soodvetno). Pritoa, prosečnata ponderirana kamatna stopka na blagajni`kite zapisi vo oktomvri 2006 godina iznesuva 5,46% (5,36% vo prethodniot mesec). Promenite na avtonomnite faktori i monetarnite instrumenti rezultiraa so porast na *vkupnite likvidni sredstva na bankite*⁶ za 13,5% na mesečna osnova, so što na krajot na oktomvri 2006 godina tie iznesuvaa 7.432 miliona denari.

Prosečnata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem vo oktomvri 2006 godina iznesuva 6.619,2 miliona denari, što vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva namaluvawe od 1,1%. Od aspekt na dnevna dinamika, na početokot na mesecot beše registriran porast na likvidnost na bankite, odrazuvajši go efektot od redovna isplata na dr`avata vrz osnova na obvrznata za staro devizno {tedewe. Vo periodot na plašawe na dano`nite obvrski (na sredinata na mesecot) e registrirano namaluvawe na likvidnost na bankite. Vo vtorata polovina od mesecot, likvidnost na bankite imaše rasteški trend, što soodvetstvuva so realiziraniot neto-otkup na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM i poniski interes na bankite za investirawe vo blagajni`ki zapisi. Vo oktomvri 2006 godina, vi{okot na likvidni sredstva na bankite nad obvrskata za zadol`itelna rezerva (vo denari)⁷ iznesuva 5,9% i vo odnos na prethodniot presmetkoven period e ponizok za 0,5 procentni poeni.

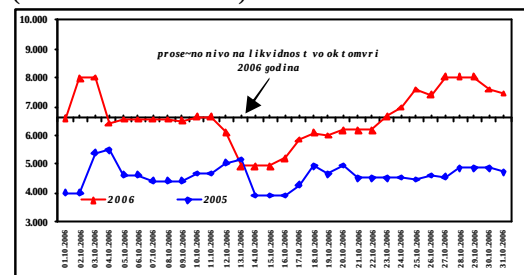
⁵ Na 07.03.2006 godina, NBRM vo sorabotka so Ministerstvoto za finansii zapo`na so emisija na dr`avni zapisi za monetarni celi, so rok na dostasuvawe od tri meseci.

⁶ Ja soдр`i gotovinata vo blagajna i sredstvata na smetkata na bankite kaj NBRM.

⁷ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec. Vi{okot se odnesuva na izdvoeni sredstva na smetkata na bankite kaj NBRM nad obvrskata za zadol`itelna rezerva.

Grafikon 3

Dnevna dinamika na likvidnost na bankite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo oktomvri 2006 godina, po dvomesečno namaluvawe na prometot, vkupniot promet na meubankarskiot pazar na pari⁸ ostvari mesečen porast za 3,2 pati i iznesuva 612 milioni denari. Prosečnata kamatna stopka na meubankarskiot pazar na pari vo oktomvri iznesuva 4,8% (4,7% vo prethodniot mesec).

Na krajot na oktomvri 2006 godina, primarnite pari⁹ se povisoki za 4,1% na mesečna osnova, kako rezultat na povisokata likvidnost na bankite, pri istovremeno neznatno namaluvawe na gotovite pari vo optek (za 0,1%). Sledstveno, mesečniot porast na monetarni agregat M1 od 1,5%, vo celost se dol`i na povisokoto nivo na transakciski depoziti (za 3%). Po{irokite monetarni agregati M2 i M4 na mesečna osnova se povisoki za identi`ni 2,9%, vo uslovi na značajno zgolemuvawe na vkupnite depoziti kaj bankite.

⁸ Na 15.05.2006 godina, Sobranieto na akcioneri donese odluka za prestanok so rabota na Pazarot na pari i kratkoročni hartii od vrednost („Slu`ben vesnik na RM“ br. 74/2006). Od 08.05.2006 godina, zapo`na so rabota elektronskiot sistem za meubankarsko trgovawe so depoziti i hartii od vrednost (TENFORE).

⁹ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadol`itelna rezerva na deviznite depoziti.

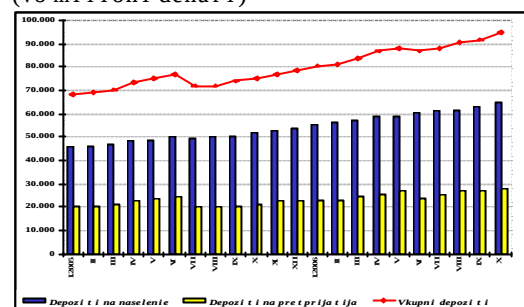
Tabela 1
Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	31.10.2006 godina	mese~na promena vo %	godina promena vo %
Gotovi pari vo optek	14.796	-0,1	9,4
Depozitni pari	17.791	3,0	23,5
Monetaren agregat M1	32.587	1,5	16,6
Kratkoro~ni denarski depoziti	32.915	7,4	47,3
Monetaren agregat M2-denarski del	65.502	4,4	30,3
Kratkoro~ni devizni depoziti	55.845	1,1	16,9
Monetaren agregat M2	121.347	2,9	23,7
Nemonetarni depoziti	6.113	3,3	23,9
-denarski	3.318	2,3	14,1
-devizni	2.795	4,5	38,1
Monetaren agregat M4	127.460	2,9	23,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Na krajot na oktombri 2006 godina, *vkupnite depoziti na privatniot sektor kaj bankite* ostvarija mese~no zgolemuвање za 3.094 milioni denari, ili za 3,4%. Porastot na vkupnite depoziti vo najgolem del se dol`i na zgolemuването na kratkoro~nite depoziti (za 3,4%), koi {to imaat dominantno u~estvo od 93,6% vo porastot na vkupnite depoziti. Od aspekt na valutnata struktura, denarskite depoziti ostvarija pointenziven porast od deviznite depoziti, pridonesuvaj{i so 76% vo porastot na vkupnite depoziti. Analizata na sektorskata struktura poka`uva dominantna uloga na sektorot naselenie vo kreiraweto na depozitnata baza, {to soodvetstvuva so dopolnitelno kreiraniot prihod na naselenieto vrz osnova na isplatata na redovната rata na obvrznicite za staroto devizno {tedewe, kako i so intenziviraniot porast na privatnite transferi vo ovoj period. Taka, depozitite na naselenieto na mese~na osnova se povisoki za 3,7%, pridonesuvaj{i so 74,5% vo porastot na vkupnite depoziti. Pritoa, najgolem porast e zabele`an kaj denarskite depoziti po viduvawe i denarskite depoziti do tri meseci i kratkoro~ni devizni depoziti. Na godina osnova (oktombri 2006 godina / oktombri 2005 godina), vkupnite depoziti na privatniot sektor kaj bankite se povisoki za 26,4%.

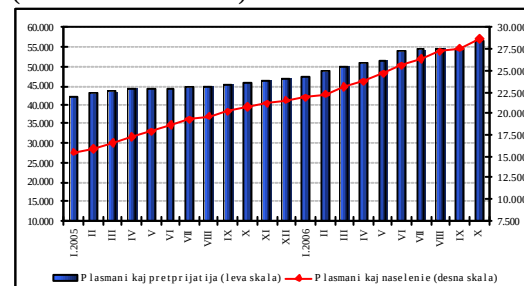
Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo tekot na oktombri 2006 godina e zabele`ano zna~itelno intenzivirawe na kreditnata aktivnost na bankite. Taka, *vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor* na mese~na osnova se povisoki za 3.340 milioni denari ili za 4,1%. Od aspekt na valutnata struktura, porastot na vkupnite krediti vo najgolem del se dol`i na zgolemenoto kreditirawe vo doma{na valuta. Imeno, denarskite krediti¹⁰ zabele`aa porast od 4,5% na mese~na osnova (3% porast na deviznite krediti), pridonesuvaj{i so 80,8% za porastot na vkupnite krediti. Analizata na ro~nata struktura poka`uva re~isi identiten pridones na kratkoro~nite i dolgoro~nite krediti za porastot na vkupnite krediti (od 49,5% i 50,5%, soodvetno). Analizirano po sektori, mese~en porast ostvarija plasmanite na naselenieto i na pretprijatijata (od 3,6% i 4,2%, soodvetno), pri {to pozna~aen pridones od 69,2% za porastot na vkupnite plasmani imaat kreditite na korporativniot sektor. Godina{niot porast na vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor vo oktombri 2006 godina iznesuva 28,2%.

Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

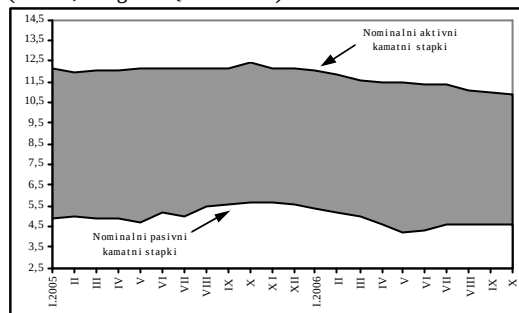
¹⁰ Gi vkluva i denarskite krediti so devizna klauzula.

Vo domenot na *kamatnata politika na bankite* vo oktomvri 2006 godina ne bea registrirani poznajni promeni. Taka, prose~nata ponderirana aktivna kamatna stapka na denarskite krediti za site rokovi i sektori se namali za 0,1 procenten poen i iznesuva 10,9%. Prose~nata ponderirana pasivna kamatna stapka na denarskite depoziti za site rokovi i sektori iznesuva 4,6% i e nepromeneta vo odnos na prethodniot mesec.

Grafikon 6

Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

(vo %, na godi { no nivo)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site ro~nosti i sektori, pri {to se vkluceni i denarskite krediti i depoziti so valutna klauzula.

Prose~nite ponderirani kamatni stapki na deviznite krediti i depoziti za site rokovi, sektori i valuti vo oktomvri 2006 godina iznesuvaat 8,3% i 1,7%, soodvetno i vo sporedba so prethodniot mesec se zgolemija za 0,1 procenten poen.

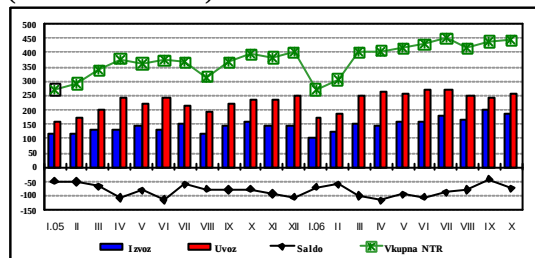
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

*Nadvore { no t rgovska ta razmena*¹¹ na Republika Makedonija vo ???mvri 2006 godina iznesuva 442,8 milioni evra i na mese~na osnova se zgolemi za 0,4%. Vкупniot izvoz na stoki vo oktomvri iznesuva 184,9 milioni evra i vo odnos na septemvri 2006 godina e ponizok za 7,0%, {to e rezultat na namaleniот izvoz na kamen, gips i cement, nafteni derivati i obleka i tekstil. Vo odnos na istiот mesec od prethodnata godina, izvozot na stoki e zgolemen za 16,2%, glavno poradi zgolemeniот izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, hrana, farmacevtski proizvodi i pijalaci. Uvozot na stoki vo oktomvri 2006 godina ostvari mese~en porast od 6,5% i iznesuva 257,9 milioni evra. Vakviот porast proizleguva od zgolemeniот uvoz na pamuk, elektri~ni ma{ini i oprema, rudi, zguri i pepeli, kako i na `elezo i `elik. Na godi{na osnova (oktomvri 2006 godina / oktomvri 2005 godina), uvozot na stoki e zgolemen za 9,4%, {to se dol`i na povisokiот uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi.

¹¹ Prethodni podatoci na NBRM. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

Grafikon 7

Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija (vo milioni evra)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija, a presmetkite vo evra se izvr{eni vo NBRM.

Porastot na uvozot i padot na izvozot vo oktomvri 2006 godina predizvikaa prodlabo~uvawe na trgovskiот deficit i namaluvawe na stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz. Taka, negativnoto trgovsko saldo vo oktomvri 2006 godina iznesuva 73 milioni evra i na mese~na osnova e zgolemeno za 68,5%, {to se dol`i na visokata sporedbena osnova¹². Stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva

¹² Niskata sporedbena osnova e rezultat na rekordnoto nivo na izvoz vo septemvri 2006.

71,7% i vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 10,4 procentni poeni.

Vo periodot januari-oktomvri 2006 godina, vkupnata nadvore{notrgovska razmena iznesuva 3.981,7 milioni evra i vo odnos na isti ot period od prethodnata godina e ostvaren porast od 15,1%. Realiziraniot izvoz vo analiziraniot period na godi{na osnova e povisok za 16,6% i iznesuva 1.574,1 milion evra. Analizirano po proizvodi, najgolem porast zabele`a izvozot na `elezo i `elik i nivni proizvodi, nafteni derivati, pijalaci, hrana i tutun, koi so`inuvaat 73,3% od vkupniot porast. Vkupniot uvoz na stoki vo ovoj period od 2006 godina iznesuva 2.407,6 milioni evra, {to na godi{na osnova pretstavuva porast od 14,2%, kako rezultat na zgolemeni ot uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, mineralni goriva, vozila i oprema. Na kumulativna osnova, trgovski ot deficit iznesuva 833,5 milionii evra i bele`i zgolemuvawe od 9,8% vo odnos na periodot januari-oktomvri od 2005 godina, dodeka stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz e zgolemena za 1,4 procentni poeni i iznesuva 65,4%.

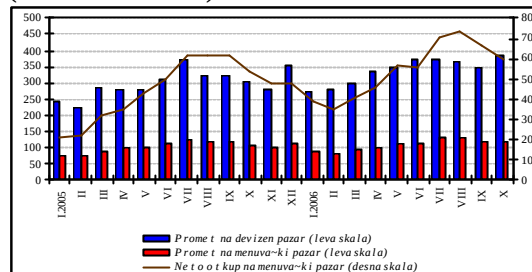
Vo oktomvri 2006 godina na *devizni ot pazar* e realiziran vkupen promet vo iznos od 387 milioni evra i vo odnos na prethodni ot mesec registriran e porast od 11,3%. Pritoa, vo uslovi na pointenziven porast na ponudata od pobaruva`ka na devizi (8,3% i 4,3%, soodvetno), netoproda`bata na devizi od strana na bankite na mese`na osnova e poniska za 9,5%. NBRM na devizni ot pazar povtorno realizira{e neto-otkup na devizni sredstva, i toa re`isi za 2,3 pati pove`e od prethodni ot mesec. *Bruto deviznite rezervi* na 31.10.2006 godina dostignaa 1.401,7 milioni evra i vo odnos na prethodni ot mesec se povisoki za 31,7 milioni evra, glavno zaradi realizirani ot neto-otkup na NBRM na devizni ot pazar.

Prometot na *menuva`ki ot pazar* vo oktomvri iznesuva 119,4 milioni evra i se naojla na istoto nivo od prethodni ot mesec. Pritoa, vo uslovi na umeren pad na ponudata (za 3,6%) i pozna`itelen porast na pobaruva`kata (za 13%) na menuva`ki ot pazar e realiziran neto-otkup na devizi vo vkupen iznos od 60,2 miliona evra (pad na mese`na osnova za 10,2%). Neto-otkupot na menuva`ki ot pazar vo periodot januari-oktomvri 2006 godina iznesuva 544,7

milioni evra i zabele`a porast od 23,5% vo odnos na isti ot period od 2005 godina.

Grafikon 8

Dvi `ewe na vkupni ot promet na devizni ot i menuva`ki ot pazar
(vo milioni evra)

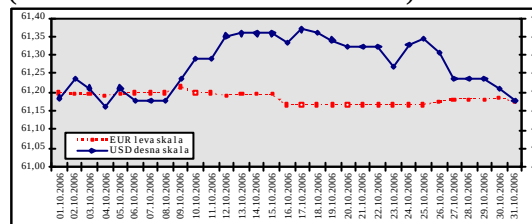
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Devizni ot kurs na denarot vo odnos na evroto na devizni ot pazar na 31.10.2006 godina iznesuva 61,17 denari i e relativno stabilen vo odnos na krajot na prethodni ot mesec (61,20 denari za edno evro). Devizni ot kurs na denarot vo odnos na amerikanski ot dolar zabele`a mese`na apresijacija od 0,1% i na krajot na oktomvri 2006 godina iznesuva 48,1 denar za eden amerikanski dolar (na 30.09.2006 godina se razmenuvaa 48,14 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 9

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanski ot dolar na devizni ot pazar

(denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Devizni ot kurs na denarot vo odnos na evroto na menuva`ki ot pazar vo oktomvri 2006 godina e na istoto nivo od prethodni ot mesec i vo prosek se razmenuvaa 61,41 denar za edno evro. Istovremeno, prose`ni ot kupoproda`en devizen kurs na denarot vo odnos na amerikanski ot dolar iznesuva 48,43 denari za eden amerikanski dolar i zabele`a depresijacija od 0,9% (vo septemvri 2006 godina vo prosek se razmenuvaa 47,99 denari za eden amerikanski dolar).

Nadvore{ni ot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoro`ni

kredit i i xemi vo oktomvri 2006 godina se zgolemi za 3,7 milioni evra i na 31.10.2006 godina iznesuva 1.725 milioni evra. Vo oktomvri 2006 godina povlečene sredstva i vkupno platenite obvrski iznesuvaat 16,6 milioni evra i 17,9 milioni evra (13,3 milioni evra glavnica i 4,6 milioni evra kamata, soodvetno). Novosklučene krediti vo oktomvri 2006 godina iznesuvaat 11,8 milioni evra koi vo celost pretstavuvaat zadolžuvawe na nebankarskiot privaten sektor. Vкупniot dolgoročen dolg na privatniot sektor vo oktomvri se zgolemi za 3,7 milioni evra i iznesuva 505,2 miliona evra, od koi 76,9% se odnesuvaat na nebankarskiot privaten

sektor, a ostatokot e dolg na delovnite banki. *Kratkoročniot nadvoren dolg*¹³ na krajot na oktomvri 2006 godina neznačitelno se namali (za 0,3 milioni evra) i iznesuva 85,2 miliona evra. Vo oktomvri 2006 godina vrz osnova na odobreni kratkoročni krediti se koristen sredstva vo iznos od 0,5 milioni evra, dodeka plateni se obvrski vo iznos od 1,3 milioni evra.

¹³ Prethodni podatoci na NBRM.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	X.2006	X.2006	I-X.2006
	IX.2006	X.2005	I-X.2005
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0,1	2,6	3,2
Ishrana	0,1	1,0	2,1
Tutun i pijalaci	0,0	17,8	17,7
Obleka i obuvki	0,1	-0,2	0,0
Domuvawe	1,1	4,5	1,5
Stan (stanarina, voda, usluzi)	0,1	-2,2	-0,4
Ogrev i osvetlenie	1,7	8,5	2,9
Higiena i zdravje	0,6	3,1	1,8
Kultura i razonoda	1,6	6,9	6,6
Soobra}ajni sredstva i usluzi	-1,4	-2,3	2,4
<i>Stoki</i>	<i>-0,1</i>	<i>2,9</i>	<i>3,6</i>
<i>Usluzi</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1,5</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	X.2006 IX.2006	X.2006 X.2005	I-X.2006 I-X.2005
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	-0,8	1,8	4,8
Energija	-3,0	-1,3	11,8
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,6	2,4	-0,6
Kapitalni proizvodi	0,0	5,2	4,7
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	0,6	3,2
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	-0,6	3,2	4,8
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0,3</i>	<i>2,3</i>	<i>3,4</i>
<i>Prerabotuvanka industrija</i>	<i>-2,2</i>	<i>0,9</i>	<i>5,4</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	-0,8	-0,1	0,7
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,1	23,2	21,3
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0,0	-0,3	0,3
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0,0	-2,2	-2,5
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	-0,2	-1,0	1,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	-12,1	-9,0	21,0
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,0	-0,2
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	6,0	4,9	1,2
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,5	4,6	3,1
Proizvodstvo na osnovni metali	0,4	2,7	-3,2
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvakata faza, osven mašini i uredi	0,0	10,0	8,3
Proizvodstvo na električni mašini i aparati, nspomnati na drugo mesto	0,0	8,7	7,3
<i>Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda</i>	<i>10,7</i>	<i>9,7</i>	<i>0,5</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3
Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	<u>X.2006</u> <u>IX.2006</u>	<u>X.2006</u> <u>X.2005</u>	<u>I-X.2006</u> <u>I-X.2005</u>
		vo %		
Vkupno	100,0	7,4	8,4	2,8
Energija	21,9	49,0	-0,7	-0,3
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	1,1	14,8	8,4
Kapitalni proizvodi	4,8	-1,6	38,2	6,0
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	1,4	-8,0	-14,4	-3,3
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	38,1	-0,5	5,9	-1,3
Vadewe rudi i kamen	1,8	-15,4	6,8	35,2
Prerabo t uva~ka indus t rija	79,4	1,4	10,5	2,9
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	3,6	16,4	1,8
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	-38,7	0,7	7,1
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	2,5	20,0	7,2	7,3
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	8,6	1,9	-8,4	-3,8
Izdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3,9	-0,5	-9,9	-20,5
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3,0	16,0	-3,1	5,7
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5,9	17,1	26,8	2,2
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti~ni masi	2,6	11,0	14,8	-11,1
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,2	-6,4	0,0	18,9
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	-2,2	53,2	11,8
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprera botuva~kata faza, osven ma { ini i uredi	3,8	-6,6	43,5	1,1
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	3,2	60,3	25,9	5,6
Snabduvawe so elek t ri~na energija, gas i voda	18,8	58,7	-0,2	-1,5

* Prethodni podatoci.

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 4

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.05	I.06	II.06	III.06	IV.06	V.06	VI.06	VII.06	VIII.06	IX.06	X.06
I. Neto devizna aktiva	66.282	57.130	57.297	71.907	74.145	75.454	77.256	79.385	80.535	82.064	84.044
Aktiva	69.504	60.326	60.519	75.076	77.213	78.415	80.181	82.287	83.412	84.956	86.863
Pasiva	3.222	3.196	3.222	3.169	3.068	2.961	2.925	2.902	2.877	2.892	2.819
II. Neto doma (na aktiva)	-40.520	-33.763	-32.079	-47.210	-47.978	-48.045	-50.327	-51.711	-53.259	-54.700	-55.701
Kredit i na banki, neto	-8.876	-10.368	-9.329	-8.580	-8.461	-7.222	-6.415	-6.708	-7.075	-7.103	-7.244
Kredit i na banki	45	45	324	323	323	323	319	319	319	319	319
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro~ni kredit i	31	31	31	31	31	31	27	27	27	27	27
Avansi	4	4	283	282	282	282	282	282	282	282	282
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-8.921	-10.413	-9.653	-8.903	-8.784	-7.545	-6.734	-7.027	-7.394	-7.422	-7.563
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-8.921	-10.413	-9.653	-8.903	-8.784	-7.545	-6.734	-7.027	-7.394	-7.422	-7.563
Neto, Dr`ava	-18.989	-11.024	-10.167	-25.762	-26.157	-27.733	-30.847	-31.396	-33.022	-34.154	-35.140
1. Kredit i na dr`avata	3.290	3.290	3.290	3.290	2.983	2.983	2.983	2.983	2.983	2.983	2.983
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039	1.039
Ostanato	2.251	2.251	2.251	2.251	1.944	1.944	1.944	1.944	1.944	1.944	1.944
2. Depoziti na dr`avata	-22.279	-14.314	-13.457	-29.052	-29.140	-30.716	-33.830	-34.379	-36.005	-37.137	-38.123
A) Vo denari	-6.993	-7.653	-6.860	-8.807	-9.141	-11.104	-14.417	-16.110	-17.528	-18.728	-19.601
Depozitni pari	-6.993	-7.653	-6.860	-8.807	-9.141	-11.104	-14.417	-16.110	-17.528	-18.728	-19.601
- Trezorska smetka	-6.562	-7.214	-6.417	-6.965	-5.717	-7.678	-11.342	-11.816	-12.247	-13.656	-14.038
- Drugi buxetski fondovi	-431	-439	-443	-1.842	-3.424	-3.426	-3.075	-4.294	-5.281	-5.072	-5.563
od toa: Dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi				-1.377	-2.951	-2.951	-2.627	-3.885	-4.870	-4.656	-5.126
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-15.286	-6.661	-6.597	-20.245	-19.999	-19.612	-19.413	-18.269	-18.477	-18.409	-18.522
Depoziti na Centralna vlada	-15.139	-6.516	-6.450	-20.098	-19.851	-19.468	-19.267	-18.125	-18.333	-18.261	-18.378
od koi: Telekom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
od koi: Fond za pati`ta	-147	-130	-121	-102	-84	-56	-31	-31	-213	-213	-173
Drugi depoziti na dr`avata	-147	-145	-147	-147	-148	-144	-146	-144	-144	-148	-144
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-12.655	-12.371	-12.583	-12.868	-13.360	-13.090	-13.065	-13.607	-13.162	-13.443	-13.317
Ostanat aktiva	5.324	5.243	5.279	5.204	5.320	5.558	5.579	5.569	5.630	5.704	5.533
Ostanata pasiva	-5.368	-4.794	-5.067	-4.983	-5.377	-5.416	-5.460	-5.713	-5.451	-5.850	-5.503
od koi: Preodna smetka	-487	-14	-19	-36	-180	-44	-51	-352	-48	-300	-16
Kapitalna smetka	-11.024	-11.558	-11.505	-11.608	-11.798	-11.750	-11.523	-11.888	-11.656	-11.653	-11.686
Rezidualni stavki	-1.587	-1.262	-1.290	-1.481	-1.505	-1.482	-1.661	-1.575	-1.685	-1.644	-1.661
Primarni pari	25.762	23.367	25.218	24.697	26.167	27.409	26.929	27.674	27.276	27.364	28.343
Gotovi pari vo optek	14.439	13.100	13.635	13.700	14.560	13.900	14.580	15.319	14.822	14.810	14.796
Gotovina vo blagajna	1.374	1.068	1.066	980	1.052	965	1.011	1.112	1.082	1.058	1.187
Smetki na banki	9.949	9.199	10.517	10.017	10.555	12.544	11.338	11.243	11.372	11.496	12.360
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	5.323	5.417	5.413	5.505	5.572	5.657	5.662	5.767	5.875	6.006	6.115

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 5
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.05	I.06	II.06	III.06	IV.06	V.06	VI.06	VII.06	VIII.06	IX.06	X.06
I. Neto devizna aktiva	89738	80776	80899	96611	98526	99218	100288	102625	104646	105619	106406
<i>Narodna banka</i>	66282	57130	57297	71907	74145	75454	77256	79385	80535	82064	84044
Aktiva	69504	60326	60519	75076	77213	78415	80181	82287	83412	84956	86863
Pasiva	3222	3196	3222	3169	3068	2961	2925	2902	2877	2892	2819
<i>Depozitni banki</i>	23456	23646	23602	24704	24381	23764	23032	23240	24111	23555	22362
Aktiva	37786	37231	36986	36669	36249	35882	35526	35808	36862	36867	37044
Pasiva	14330	13585	13384	11965	11868	12118	12494	12568	12751	13312	14682
II. Neto doma (na aktiva)	19545	28414	30070	16577	18786	19351	18220	18953	19123	19219	22021
1. Doma (ni krediti)	62382	71691	74396	62714	65567	66039	65763	67436	67795	65575	68949
od koi: pobaruwawa od dr`avata	-11791	-3271	-1913	-15747	-14773	-15925	-19421	-19004	-19875	-21017	-21098
a) Depozitni banki	81371	82715	84563	88476	91724	93772	96610	98832	100817	99729	104089
-vo denari	64186	65363	66730	69847	72349	73937	75954	77766	79303	77855	81572
Dr`ava	7118	7672	8175	9930	11297	11722	11340	12300	13021	12998	13902
Krediti	7115	7669	8171	9927	11274	11698	11317	12276	12996	12974	13879
a) Buxeti i ministerstva	7033	7589	8013	9696	11071	11509	11015	12048	12843	12834	13651
b) Fondovi	82	80	158	231	203	189	302	228	153	140	228
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	3	3	4	3	23	24	23	24	25	24	23
Nedr`aven sektor	57068	57691	58555	59917	61052	62215	64614	65466	66282	64857	67670
Krediti	51672	52255	53149	54473	55552	56621	58993	59766	60513	60349	63047
od koi: Dostasani nenaplteni pobaruwawa	9807	10314	10323	10146	10509	10581	10538	10690	10908	9682	10344
Presmetana nenaplatena kamata	5396	5436	5406	5444	5500	5594	5621	5700	5769	4508	4623
-vo stranska valuta	17185	17352	17833	18629	19375	19835	20656	21066	21514	21874	22517
Dr`ava	80	81	79	85	87	86	86	92	126	139	140
od koi: Dostasani nenaplteni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr`aven sektor	17105	17271	17754	18544	19288	19749	20570	20974	21388	21735	22377
od koi: Dostasani nenaplteni pobaruwawa	1748	1753	1587	1444	1476	1534	1693	1806	1723	1532	1717
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr`avata	-18989	-11024	-10167	-25762	-26157	-27733	-30847	-31396	-33022	-34154	-35140
2. Ostanati stavki, neto	-42837	-43277	-44326	-46137	-46781	-46688	-47543	-48483	-48672	-46356	-46928
od koi: pobaruwawa od dr`avata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
za zamrznati devizni (tedni vlogovi)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-5399	-5439	-5410	-5447	-5523	-5618	-5644	-5724	-5794	-4532	-4646
Ostanato	-37438	-37838	-38916	-40690	-41258	-41070	-41899	-42759	-42878	-41824	-42282
M4 Vkupno	109283	109190	110969	113188	117312	118569	118508	121578	123769	124838	128427
M4 (nedr`aven sektor)	108174	108320	109999	111912	116049	117406	117333	120461	122719	123869	127460
M1 (Vkupno)	30034	27933	28900	28431	29906	29954	31201	32503	32197	32419	32972
M1 (nedr`aven sektor)	29663	27699	28596	27962	29459	29584	30768	32151	31905	32090	32587
Gotovi pari vo optek	14439	13100	13635	13700	14560	13900	14580	15319	14822	14810	14796
Depozitni pari (vkupno)	15595	14833	15265	14731	15346	16054	16621	17184	17375	17609	18176
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	15224	14599	14961	14262	14899	15684	16188	16832	17083	17280	17791
Depozitni banki	15577	14752	15183	14519	15241	15940	16509	17072	17215	17482	17980
Depozitni pari na nedr`aven sektor	15206	14518	14879	14050	14794	15570	16076	16720	16923	17153	17595
Depozitni pari na dr`avata	371	234	304	469	447	370	433	352	292	329	385
a) Buxeti i ministerstva	236	55	91	132	145	73	158	98	84	92	156
b) Fondovi	135	179	213	323	302	297	275	253	207	236	228
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	14	0	0	0	1	1	1	1
Narodna banka - depozitni pari na nedr`aven sektor	18	81	82	212	105	114	112	112	160	127	196
M2 (Vkupno)	104195	104065	105734	107835	111559	113044	112772	115974	117823	118872	122265
M2 (nedr`aven sektor)	103134	103243	104812	106607	110344	111929	111645	114906	116822	117952	121347
Kvazi-depoziti (vkupno)	74161	76132	76834	79404	81653	83090	81571	83471	85626	86453	89293
Kvazi-depoziti (nedr`aven sektor)	73471	75544	76216	78645	80885	82345	80877	82755	84917	85862	88760
Depozitni banki	74161	76132	76834	79404	81653	83090	81571	83471	85626	86453	89293
Nedr`aven sektor	73471	75544	76216	78645	80885	82345	80877	82755	84917	85862	88760
Denari	24364	25614	26237	27889	29563	30864	28062	29059	30305	30638	32915
Stranska valuta	49107	49930	49979	50756	51322	51481	52815	53696	54612	55224	55845
Depoziti na dr`avata	690	588	618	759	768	745	694	716	709	591	533

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 6

Vкупni depoziti na neдр`авniот сектор
(vo milioni denari)

	31.10.2006	mesečna promena		godična promena		struktura
	godina	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti		94.873	3,4	19.812	26,4	100,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni		88.760	3,4	18.631	26,6	93,6
- dolgoročni		6.113	3,3	1.181	23,9	6,4
2. Spored valuta						
- denarski		36.233	6,9	10.985	43,5	38,2
- devizni		58.640	1,3	8.827	17,7	61,8

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	31.10.2006 godina	mesečna promena		godična promena	
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	65.072	2.305	3,7	13.383	25,9
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,4	61.417	2.184	3,7	12.287	25,0
- dolgoročni	5,6	3.655	121	3,4	1.096	42,8
2. Spored valuta						
- denarski	32,1	20.920	1.942	10,2	7.117	51,6
- devizni	67,9	44.152	363	0,8	6.266	16,5
Vkupni depoziti na pretprijatijata	100,0	27.960	799	2,9	6.249	28,8
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,8	26.515	733	2,8	6.284	31,1
- dolgoročni	5,2	1.445	66	4,8	-35	-2,4
2. Spored valuta						
- denarski	49,3	13.773	393	2,9	3.819	38,4
- devizni	50,7	14.187	406	2,9	2.430	20,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	31.10.2006	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	17.791	511	3,0	3.380	23,5
- Depozitni pari na naselenie	3.536	218	6,6	867	32,5
- Depozitni pari na pretprijatija	11.718	168	1,5	1.995	20,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	31.10.2006	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	85.424	3.340	4,1	18.765	28,2
<i>Denarski plasmani</i>	63.047	2.698	4,5	12.614	25,0
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	35.926	1.754	5,1	5.770	19,1
-naselenie	27.016	918	3,5	6.916	34,4
<i>Devizni plasmani</i>	22.377	642	3,0	6.151	37,9
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	20.765	557	2,8	5.177	33,2
-naselenie	1.609	84	5,5	984	2,6 pati

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	31.10.2006 godina	mesečna promena	godična promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	48,1	0,4	-2,9
- dolgoročni	51,9	-0,4	2,9
sektorska struktura			
- pretprijatija	57,0	0,4	-2,8
- naselenie	42,9	-0,4	3,0
- ostanato	0,2	0,0	-0,2
Devizni plasmani	100,0	0,0	0,0
ročna struktura			
- kratkoročni	26,3	-0,3	-2,0
- dolgoročni	73,7	0,3	2,0
sektorska struktura			
- pretprijatija	92,8	-0,2	-3,3
- naselenie	7,2	0,2	3,3
- ostanato	0,0	0,0	-0,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Kamatni stapki

	oktomvri 2006 godina	mesečna promena	godična promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukciji i te na blagajnički zapisi (28 dena)	5,5	0,1	-4,5
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari (MBKS)*	4,8	0,1	-4,2
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	10,9	-0,1	-1,5
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	4,6	0,0	-1,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

* Se odnesuva na oficijalniot pazar na pari i na bilateralnite trgovawa meju bankite.

Tabela 12

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
iznosi vo milioni denari				vo %
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
03.10.2006	600,0	922,5	600,0	6,11
10.10.2006	1.745,0	1.221,0	1.221,0	6,22
24.10.2006	1.350,0	1.482,4	1.350,0	6,31
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
10.10.2006	350,0	536,6	350,0	6,88

Izvor: Ministerstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 13**Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	X.2006	I-X.2006	X.2006		X.2006		I-X.2006	
			IX.2006		X.2005		I-X.2005	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	442,8	3.981,7	1,7	0,4	47,9	12,1	523,1	15,1
Izvoz	184,9	1.574,1	-14,0	-7,0	25,8	16,2	224,4	16,6
Uvoz	257,9	2.407,6	15,7	6,5	22,1	9,4	298,7	14,2
Saldo	-73,0	-833,5	-29,7	68,5	3,7	-4,9	-74,4	9,8

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite vo evra se izvršeni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 14Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo januar i- oktombri 2006 godina
(vo milioni evra)

	Obem na stokovna razmena		Izvoz		Uvoz		Pokrienost na uvozot so izvoz	
	Učestvo		Učestvo		Učestvo		izvoz	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%
REPUBLIKA MAKEDONIJA	3.981,7	100,0	1.574,1	100,0	2.407,6	100,0	65,4	
od toa:								
Srbija i Crna Gora	544,5	13,7	367,7	23,4	176,8	7,3	208,0	
Germanija	480,3	12,1	242,7	15,4	237,6	9,9	102,1	
Grcija	452,7	11,4	246,7	15,7	205,9	8,6	119,8	
Rusija	359,0	9,0	18,3	1,2	340,7	14,2	5,4	
Italija	301,5	7,6	155,6	9,9	145,9	6,1	106,6	
Bugarija	245,7	6,2	81,9	5,2	163,8	6,8	50,0	
Hrvatska	134,4	3,4	83,0	5,3	51,4	2,1	161,5	
Turcija	114,3	2,9	36,3	2,3	78,0	3,2	46,5	
Slovenija	114,1	2,9	27,7	1,8	86,3	3,6	32,1	
Kina	92,0	2,3	1,2	0,1	90,8	3,8	1,3	
Vkupno (10 najgolemi partneri)	2.838,5	71,3	1.261,2	80,1	1.577,3	65,5	80,0	

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite vo evra se izvršeni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 15

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	30.09.2006	31.10.2006	IX -2006	X -2006	IX -2006	X -2006
Oficijalni kreditori	1.047,1	1.051,0	4,6	10,9	5,1	7,0
od toa:						
Multi lateral a	883,7	884,1	3,8	6,7	4,9	6,4
MMF	47,3	46,1	0,0	0,0	0,0	1,1
MBOR	203,6	203,5	1,5	0,2	0,0	0,1
MFK	3,8	3,3	0,0	0,0	0,5	0,6
MZR	298,0	296,5	0,3	0,3	0,0	1,3
E I B	122,0	119,7	0,0	0,0	2,3	3,2
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	18,4	23,4	0,0	5,0	0,2	0,1
EBOR	82,2	83,4	2,0	1,2	1,5	0,0
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,4	0,0
MFRZ	12,4	12,2	0,0	0,0	0,0	0,1
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bi lateral a	163,3	166,8	0,7	4,2	0,2	0,5
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	80,3	80,2	0,0	0,0	0,0	0,1
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklu~eni kredit i	76,4	80,1	0,7	4,2	0,2	0,4
Privatni kreditori	674,2	674,0	7,6	5,7	5,0	10,9
od toa:						
Evroobvrznici	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	524,2	524,0	7,6	5,7	5,0	10,9
Banki i finansiski institucii	248,9	248,1	5,7	2,1	3,2	4,4
Nefinansiski privaten sektor	275,4	275,9	1,8	3,6	1,8	6,5
VKUPNO	1.721,3	1.725,0	12,1	16,6	10,1	17,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 16

Bilans na sostojba na NBRM na 31.10.2006 godina
(milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	86.863	Primarni pari	22.228
Pobaruwawa od javniot sektor	3.604	Instrumenti na NBRM	7.563
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	1.354	Ograni~eni depoziti	221
Ostanata aktiva	4.500	Devizni obvrski	2.819
		Depoziti na javen sektor	40.344
		Kapitalni smetki	11.686
		Ostanata pasiva	11.460
Vkupno	96.321	Vkupno	96.321

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija